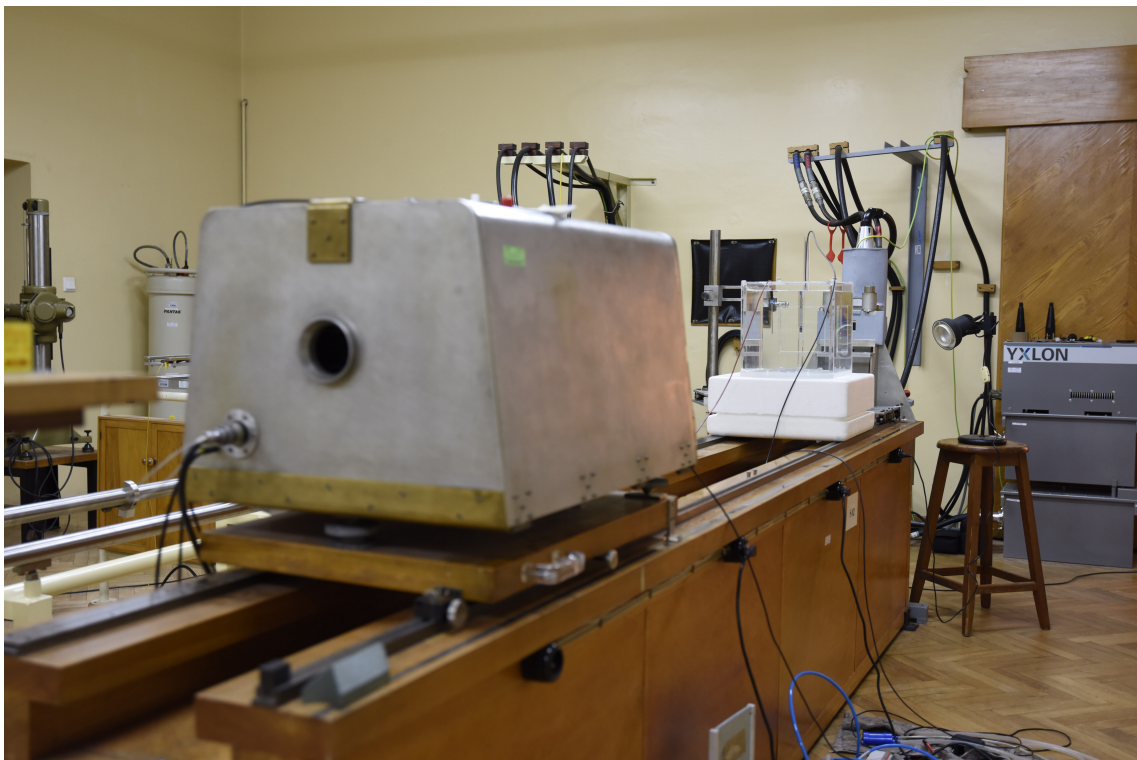

Laboratorium Promieniowania Jonizującego

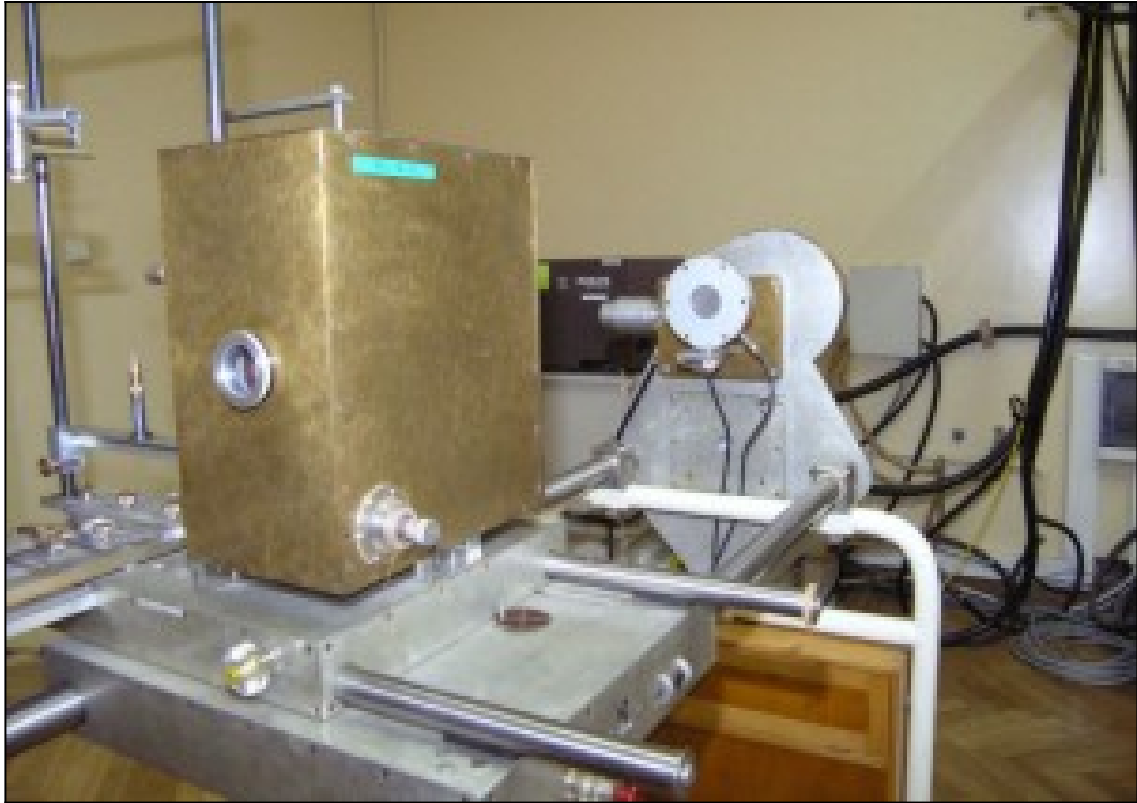
Autor : Adrian Knyziak, Magdalena Szymko
Opublikowane przez : Adam Żeberkiewicz

Stanowiska do pomiarów promieniowania rentgenowskiego

Komora wzorcowa (wzorzec pierwotny) na stanowisku pomiarowym promieniowania X w zakresie napięć rentgenowskich 40 kV ÷ 300 kV

Komora wzorcowa (wzorzec pierwotny) na stanowisku pomiarowym promieniowania X w zakresie napięć rentgenowskich 10 kV ÷ 50 kV

System pomiarowy do pomiaru ładunków jonizacyjnych komory wzorcowej

Stanowisko odniesienia służy do odtwarzania i przekazywania jednostki kermy w powietrzu i jednostki mocy kermy w powietrzu promieniowania X w zakresie energii fotonów 8 keV ÷ 300 keV. Wzorcem pierwotnym jest zespół trzech komór jonizacyjnych, o ściankach powietrznych. Stanowisko odniesienia składa się z dwóch stanowisk pomiarowych. W skład każdego stanowiska wchodzi komora jonizacyjna, połączona ze źródłem napięcia zasilania i urządzeniem do pomiaru ładunków jonizacyjnych oraz komora monitorowa z układem pomiarowym. Urządzenie do pomiaru ładunków jonizacyjnych komory wzorcowej i układ pomiarowy komory monitorowej jest wspólny dla obu stanowisk.

Opiekun stanowiska: dr inż. Łukasz Michalik

Stanowiska do pomiarów promieniowania gamma

Stanowisko pomiarowe promieniowania gamma z wieloźródłowym irradiatorem GI-06 wyposażonym w źródła ^{137}Cs , ^{60}Co i ^{241}Am

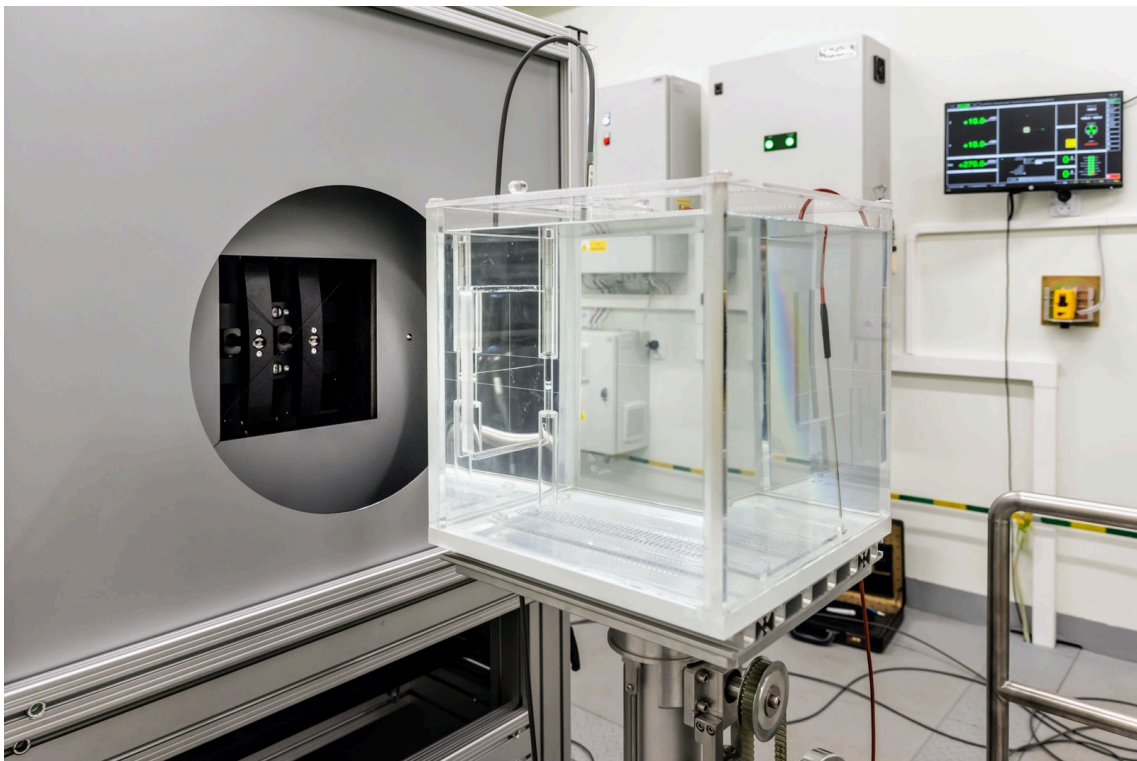

Stanowisko odniesienia służy do odtwarzania i przekazywania jednostki kerry w powietrzu i mocy kerry w powietrzu w polu promieniowania nuklidów kobalt ^{60}Co i cez ^{137}Cs dla ochrony radiologicznej. Wzorcem pierwotnym jest grafitowa komora jonizacyjna Gw ze ściankami o zmiennej grubości. W skład stanowiska odniesienia wchodzi komora jonizacyjna połączona ze źródłem napięcia zasilania o zmiennej polaryzacji, urządzenia do pomiaru ładunków i prądów jonizacyjnych oraz zamknięte źródła promieniotwórcze nuklidów kobaltu ^{60}Co , cezu ^{137}Cs i ^{241}Am umieszczone w irradiatorze GI-06.

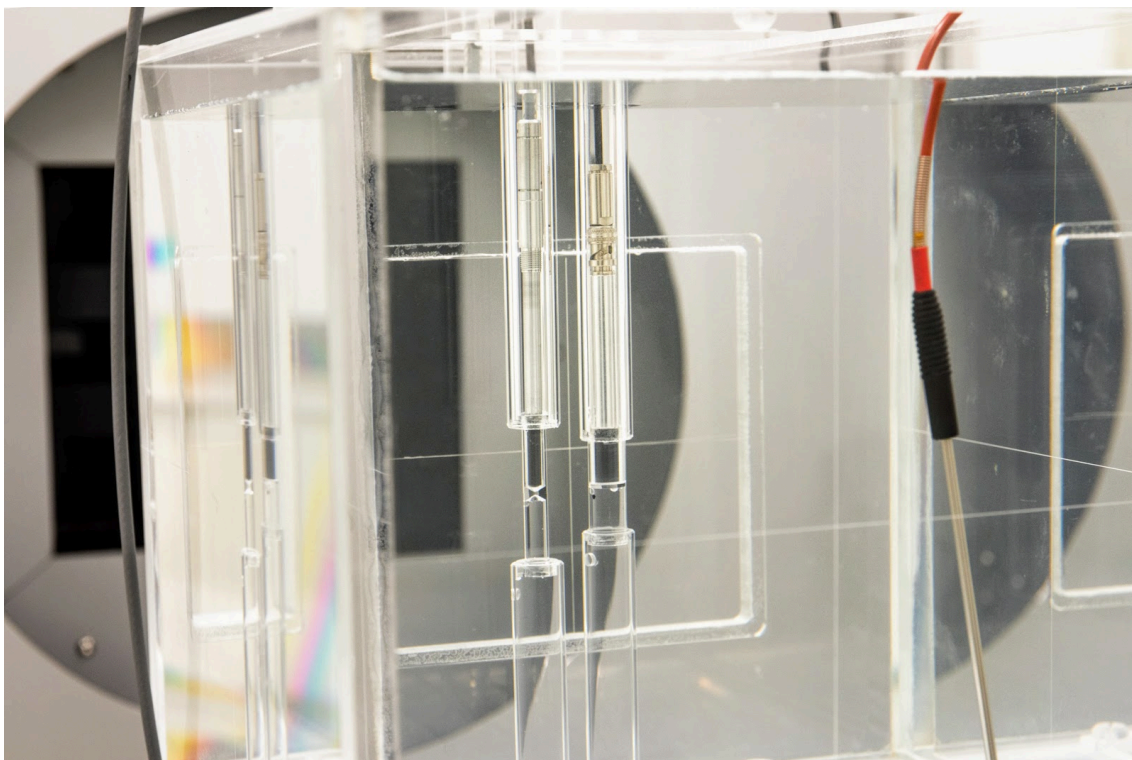
Obecny wzorzec kerry w powietrzu - komora Gw oraz zbudowana w GUM komora IC16A, która po zakończeniu porównań kluczowych z BIPM w zakresie kerry w powietrzu dla ^{60}Co będzie funkcjonować jako wzorzec pierwotny.

Komora jonizacyjna - wzorzec dawki pochłoniętej w wodzie promieniowania gamma nuklidu ^{60}Co - umieszczona w fantomie wodnym na stanowisku pomiarowym przy irradiatorze TeraBALT.

Stanowisko odniesienia służy do przekazywania jednostki dawki pochłoniętej w wodzie w polu promieniowania nuklidu kobalt ^{60}Co . Wzorcem odniesienia jest grafitowa komora jonizacyjna NE2571. W skład stanowiska odniesienia wchodzi komora jonizacyjna połączona ze źródłem napięcia. Jest to obecnie stosowany wzorzec wtórny.

W wyniku prac naukowo-badawczych w GUM została zbudowana grafitowa komora jonizacyjna DW3, która po zakończeniu porównań kluczowych z BIPM w zakresie dawki pochłoniętej w wodzie dla ^{60}Co będzie funkcjonować jako wzorzec pierwotny.

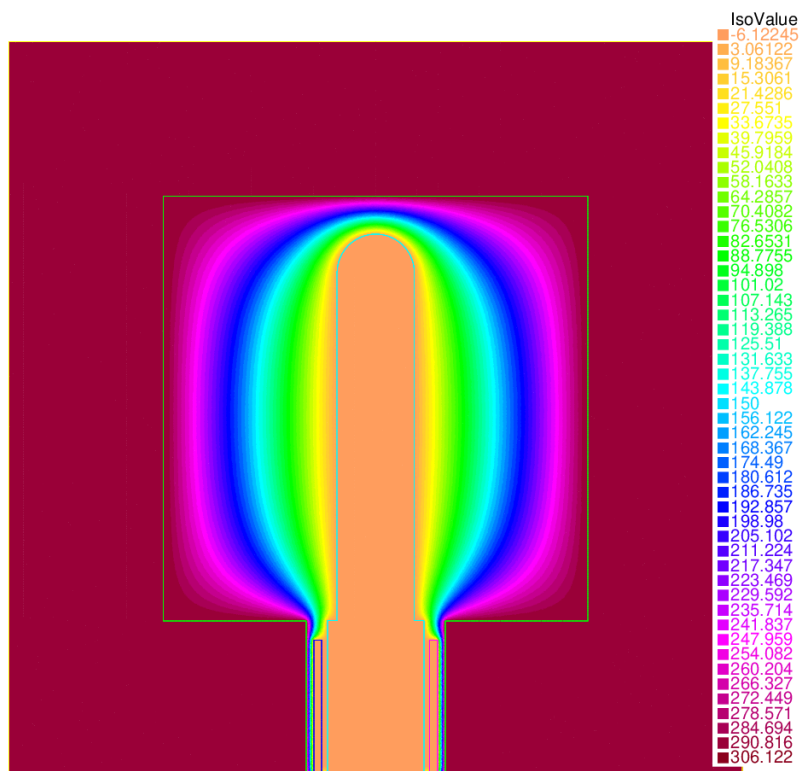
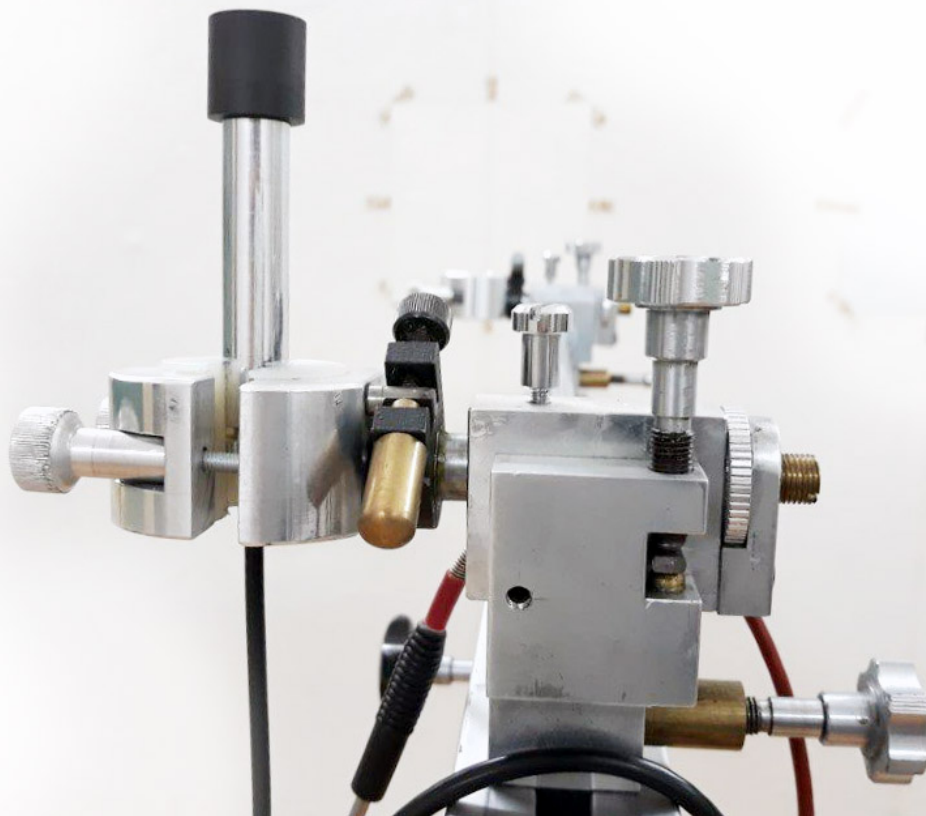
fot. komory jonizacyjne NE2571 (po lewej) i DW3 (po prawej) - wzorce dawki pochłoniętej w wodzie, umieszczone w wodoszczelnych osłonkach w fantomie wodnym na stanowisku pomiarowym w polu promieniowania gamma ^{60}Co

Opiekun stanowiska: mgr inż. Michał Derlaciński

Prace naukowo-badawcze prowadzone w Laboratorium

W ramach prac badawczo-rozwojowych Laboratorium zbudowało:

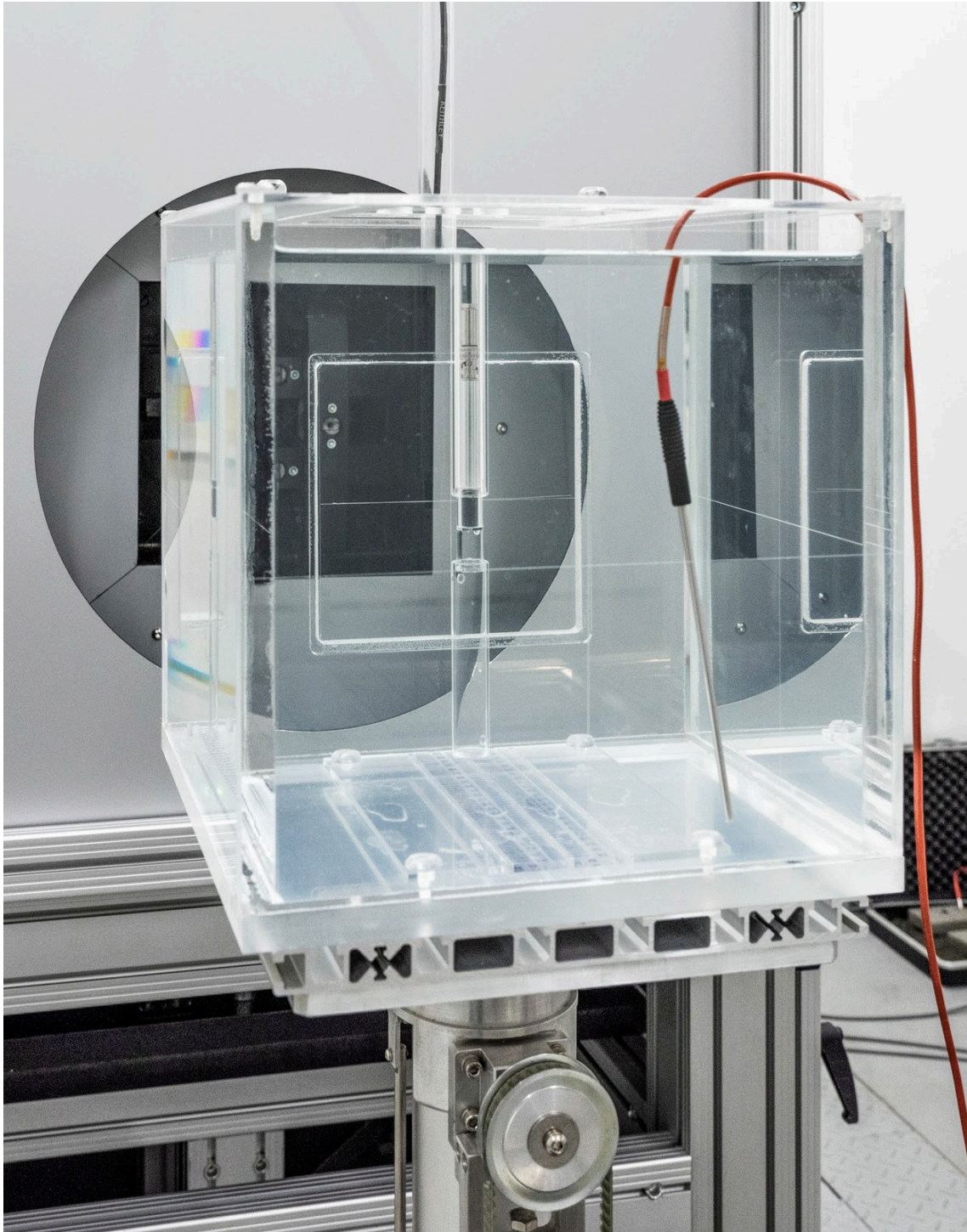
Grafitową komorę jonizacyjną – wzorzec pierwotny kermy w powietrzu.

fot. Komora IC16A oraz model rozkładu pola elektromagnetycznego w tej komorze uzyskany metodami obliczeniowymi elementów skończonych (FreeFEM++).

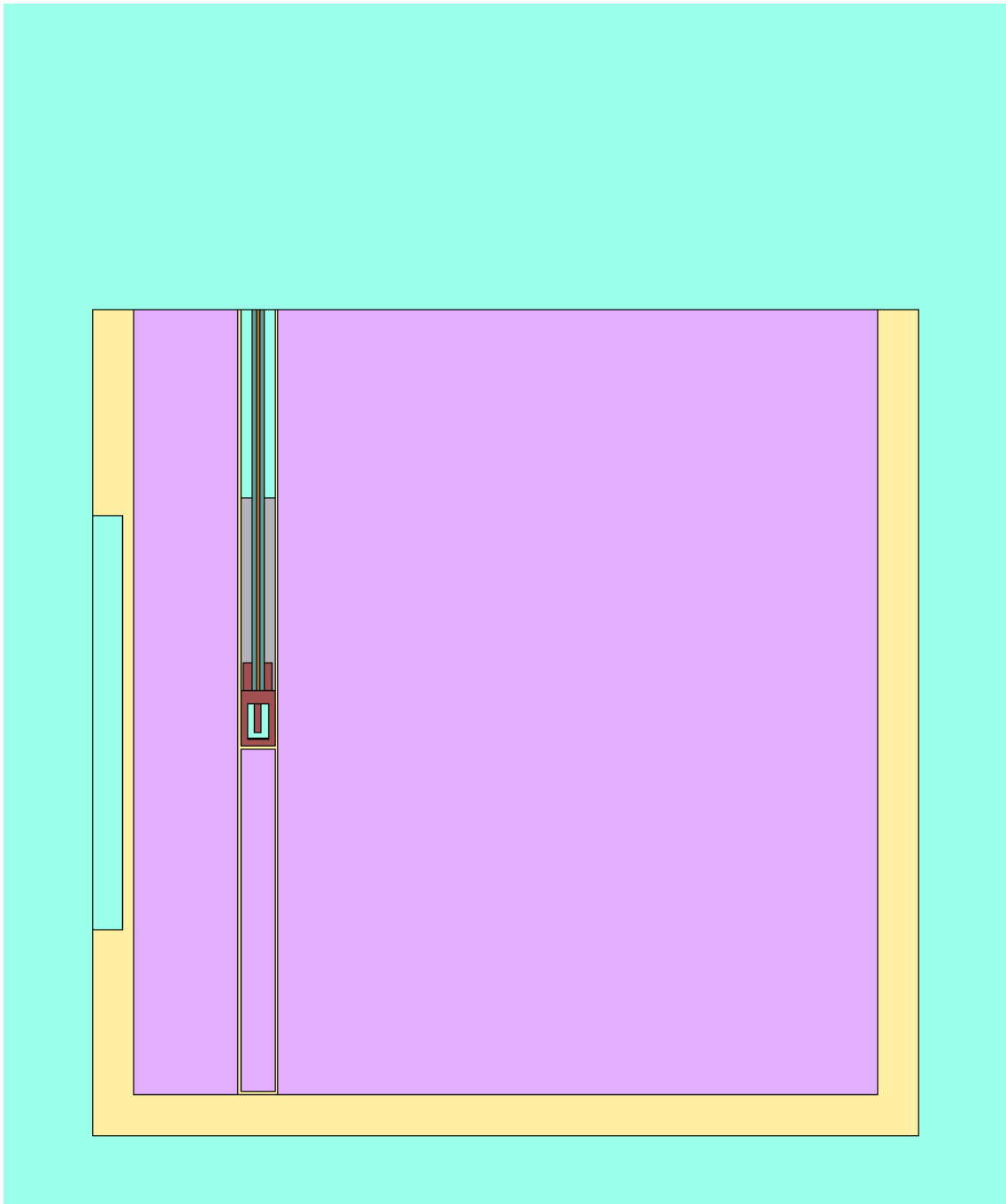
Grafitową komorę jonizacyjną - wzorzec pierwotny dawki pochłoniętej w wodzie.

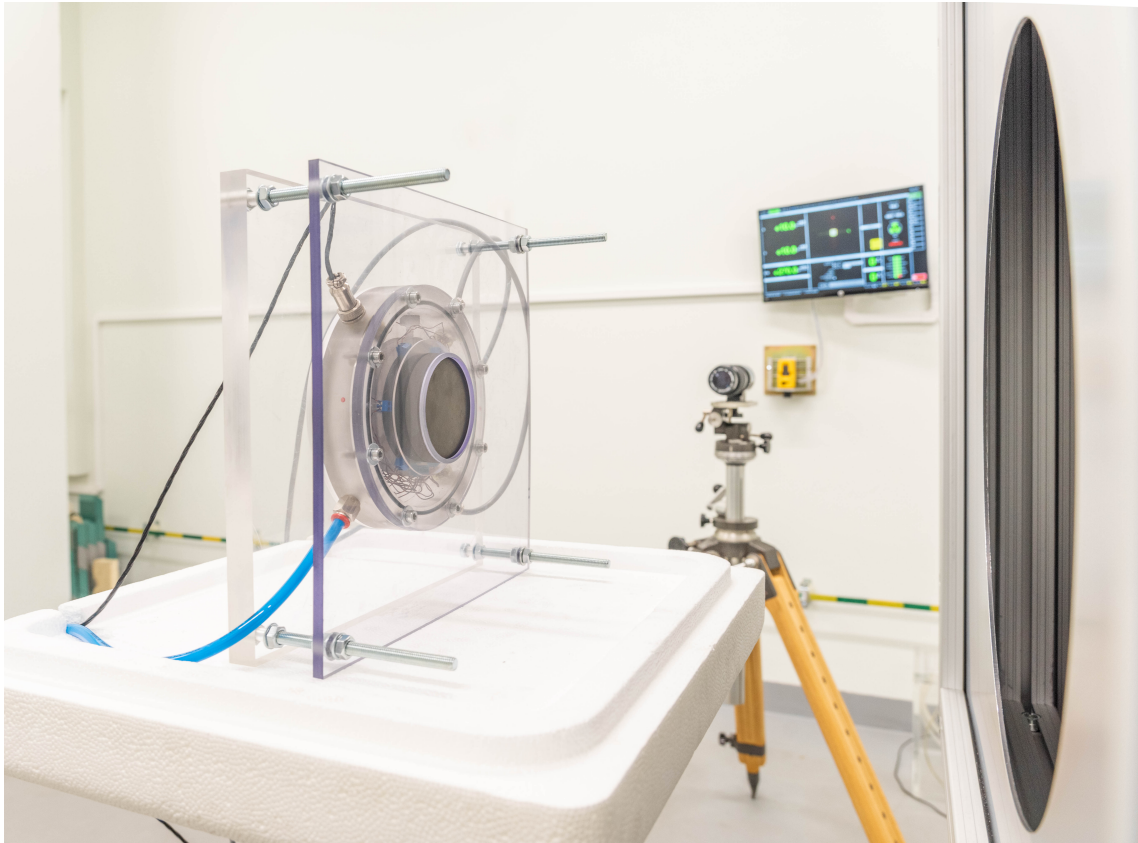

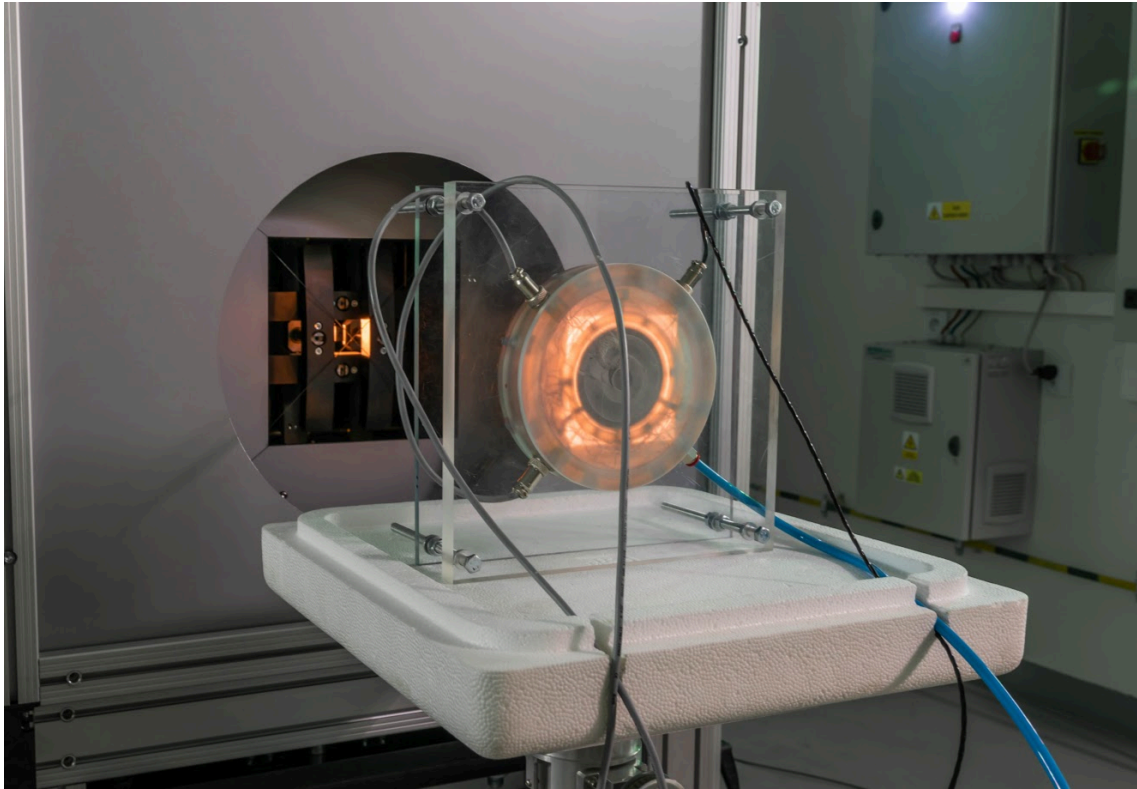

fot. Komora umieszczona w fantomie na stanowisku gamma oraz model komputerowy tej komory wykorzystywany w obliczeniach współczynników poprawkowych metodami Monte Carlo (kody EGS, FLUKA).

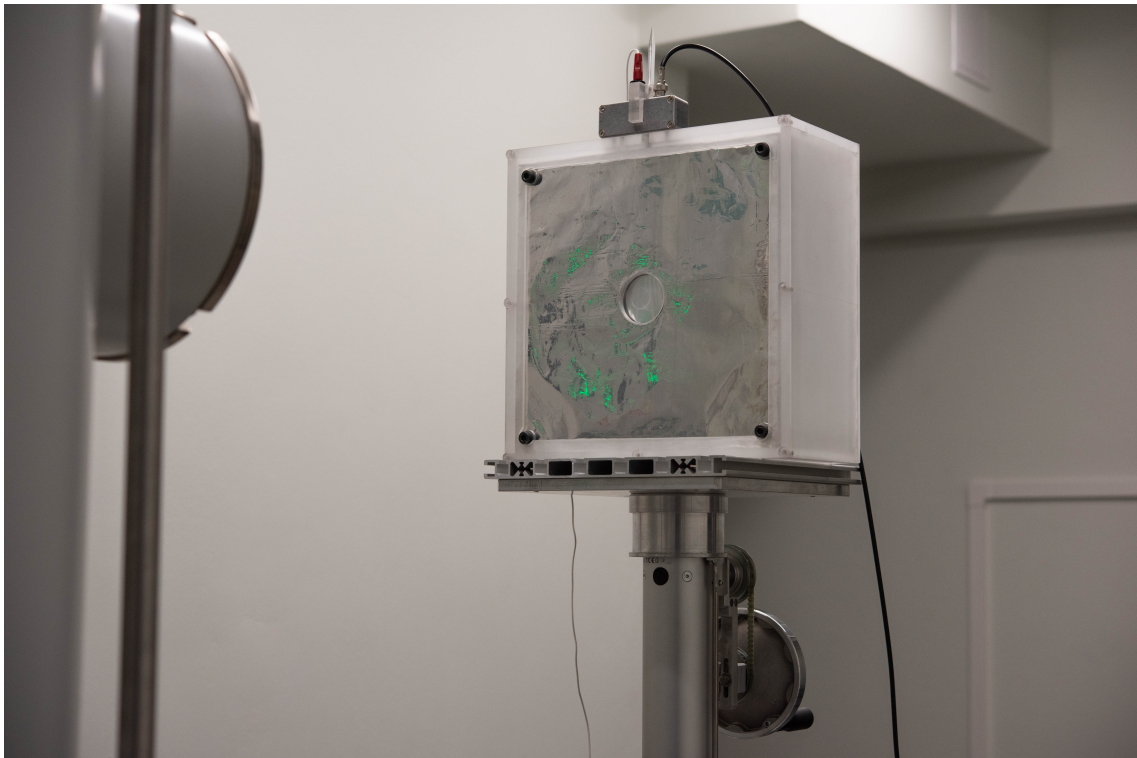
Kalorymetr wodny – wzorzec pierwotny dawki pochłoniętej w wodzie

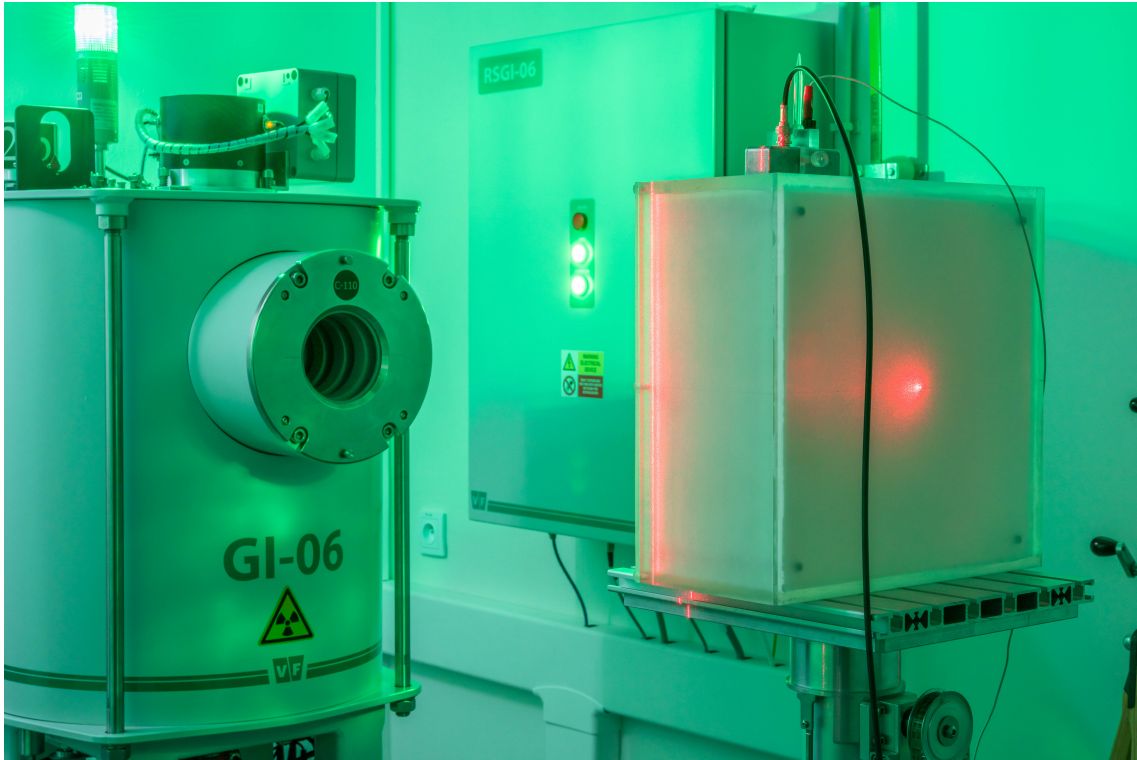
Kalorymetr grafitowy – wzorzec pierwotny dawki pochłoniętej w graficie

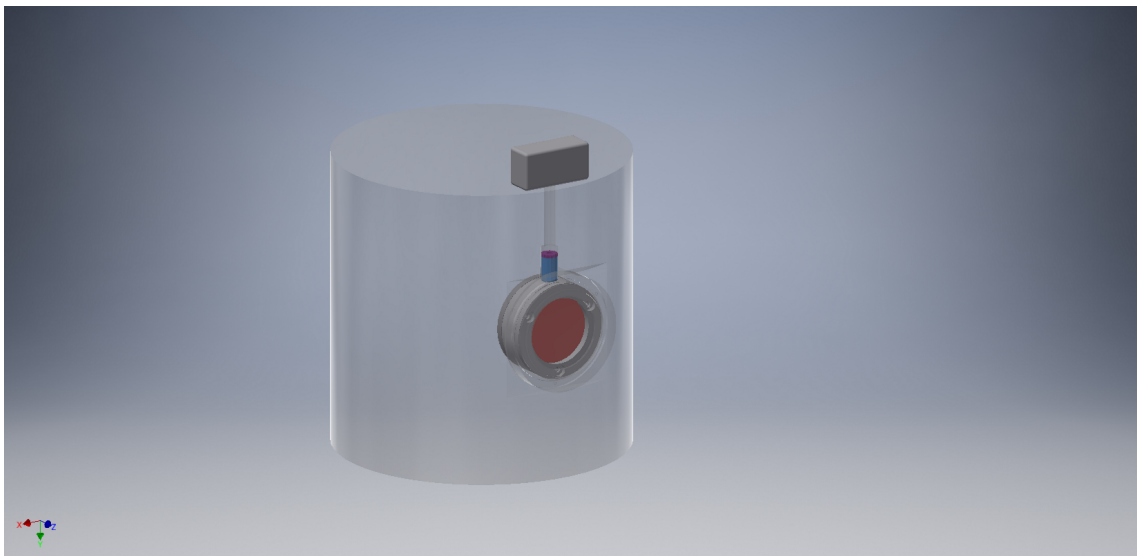

Prototypy wzorców wtórnych dla ochrony radiologicznej

Testy komory Hp(10) na stanowisku gamma

Komora Hp(3) – projekt konstrukcyjny komory w fantomie

Kierownik Laboratorium: Magdalena Szymko